

Cabrençs, Cabriencz, Cabrientz 1307, *Cabrens* 1332 (Sabarthès, *Dict. Topogr. de l'Aude*, s. v.) Ph. R.

¹ Sobre la història del castell de *Cabrenys* i de *Maçanet de Cabrenys*, veg. *Gran Geogr. Com. de Cat.* xv, 72-74, iv, 244. — ² Per a diverses mencions antigues de *Maçanet (de Cabrenys)*, a l'Alt Empordà, veg. Alsius, *Nomencl.*, 166.

CabrèVin- (te. *Siurana*), V. art. *Vin-*

CABRERA

1) *Serra i Santuari de Cabrera*, en el terme de l'Esquirol (Osona). La serra de Cabrera és una gran mola encinglerada al nord d'Aiats en la carena de Collsacabra, que separa Osona de la Garrotxa. Dalt hi ha un gran santuari.

DOC. ANT. «In c. Ausona, in terminio de *Kabraría*, in l. d. *Argredo*» any 953 (Doc. S. B. de Bages. ²⁰ Bibl. Univ. B. número 22, comunicació de Mn. Ant. (Pladevall); «S^o Iuliano de *Chabrera*» segle XII (Relació de parròquies del bisbat de Vic, publicada per Pladevall); «S. Juliani de *Capraria*» any 1330 (E. Junyent, *Misc. Griera* I, 375).

2) *Sant Benet de Cabrera*, muntanya i oratori, a uns 1.100 m. d'altitud, dalt del Santuari del Coll (de Susqueda). Recollit per JCor. l'any 1934. Un poc més a l'oest hi ha un antic edifici en ruïnes, encara conegut com *Cabrerola*.

3) *Castell de Cabrera*, al terme de Maçanet de Cabrenys prop de Les Salines i molt a prop de la frontera. Recollit a Ceret per JCor. (xxiv, 169.2). Fotografia en la guia de la Garrotxa de CATorras.

4) *Cabrera*, poble del Maresme prop de Mataró. ³⁵ Gentilici *kabrærēns*.

DOC. ANT. «Sant Faliu de Cabrera» any 1359 (*CoDoACA* xii, 15).

5) *Cabrera*, municipi de la comarca d'Anoia, prop de Piera.

PRON. MOD.: *kabrérə* oït a Piera per Casac.

DOC. ANT. *Capraria*, any 1058 (Mas, *Notes històriques del bisbat de Barcelona*, iv, 142); *Cabrera*, any 1170 (Mas, xi, 258); *Caprera*, any 1160 (*Cart. St. Cugat* III, 203); *Cabrera*, any 1186 (*Cart. St. Cugat* III, 306); *Capraria*, any 1187 (*Cart. St. Cugat* III, 312); *Caprariam*, any 1196 (Kehr, *Papsturk.*, 572).

6) *Illa de Cabrera*, al sud de Mallorca, pronunciat *kabrérə*, oït a l'illa mateixa i als pescadors de Felanitx que acopanyaren Cor. en la visita que hi féu, acompanyat i guiat per l'oceanòleg mallorquí Miquel Duran i Ordinyana (LI, 91.2). El nom ja es troba documentat en el Mapa del Cardenal Despuig, del segle XVIII. (Entre molts llibres que podríem citar cf. J. López Pintó, *La isla de Cabrera*, Madrid 1880).

Hi ha molts altres NLL menors que porten el nom de *Cabrera* al País Valencià, i d'altres d'escadussers a tot el Principat, i encara algun a les Illes, que deixem desatesos perquè no era necessari donar-ne explicacions en el nostre article.

ETIM. Femení del llatí CAPRARIUS «el qui guarda les cabres» (cf. *DECat* II, 370a 3-372b 52). J. F. C.

CABRÉS

JCor. en les enquestes de l'*Onomasticon Cataloniae* recollí la partida de *Sant Crabés* a Monesma (Baixa Ribagorça) (xviii, 148.1).

Un poema de Ventura Gassol, «*La cançó del vell Cabrés*» dona a entendre que era un prenom viu en el Camp de Tarragona en moltes i belles estrofes.

Un document de 1622 (*BSAL* vi, 26-27) parla dels sants *Cabrit* i *Bassa*, martiritzats a Mallorca.

És conegut també el priorat de *Saint Caprais d'Agén*, documentat l'any 1235 (doc. relatiu a Pàmias, Arieja, *Hist. Lgd.* v, 1621).

ETIM. Del NP llatí CAPRASIUS (JCor., *NRFHisp.* xii, 63). J. F. C.

Cabriacs, V. *Cabrianes*

CABRIANES

²⁵ Poblament agregat a Sallent de Llobregat (Bages).

PRON. MOD.: *kabriánas* oït a Santpedor per Casac.

DOC. ANT. Ni Aebischer ni nosaltres trobem documentació antiga d'aquest NL que no figura a les llistes de parròquies S. XII, p. p. Pladevall.

³⁰ ETIM. Meyer-Lübke (p. 28) —seguit per Aebischer (*Ét. Top. Cat.*, 74)— deriva el NL *Cabrianes* del gentilici llatí CAPRIUS (Schulze, pp. 234 i 353) amb el sufix -ANAS, f. pl. de -ANUM.

Hi ha dues poblacions amb el nom de *Capriano* a la província de Brescia i un *Capriana* a Trento. Un Wilhelmus de Cabriano se cita ja al S. x (Cappelli, *Diz. di Abbrev.*, 399b).

Amb el sufix -ACUM, Skok § 71 documenta un *Cabriac* (Dordogne) i un *Chevry* (Ain). Sabarthès (*Dict. Topogr. de l'Aude*) localitza un *Cabirac* al terme de Puivert (documentat *Cabriac* l'any 1781) i un *Cabriac* al terme de Douzens (documentat *Cabriaco* l'any 1306). Skok cita també un *Chabriac* al Gard.

En domini català hi afegim la notícia d'un NL CABRIACS a l'Alt Urgellet, prop de la Valira.

DOC. ANT. En el Cartulari de Tavèrnoles hi trobem diverses referències a aquest NL: En una donació a l'església de Sant Fèlix de <Castell>ciutat, se citen els llocs de Ciutat, Bascaran, Adrall, *Arasús*, Canillo, Encamp, Asnurri, Enviny i «*Cabriax* --- decimas dominicales de Civitate --- et de valle Andorrense et de villa de *Bescharan* --- de ipso alaude dominicale de *Adralle* et de *Arasuze* --- in valle Andorra --- in *Chaniglaw* et --- in *Encampo* et --- in *Envezinio* vel in ipsas comas et ipsas decimas dominicales de *Asnurri* et --- alode meum proprium quem habeo in *Kaprisago* --- in Civitate Fracta vinea una, in ipso bago ab integrum —et in Salellas --- de *Arasuze* et de *Kapri-*